

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze k diplomové práci

Zhodnocení vlivu Číny na trh s vínem

Eva Herčíková

Souhrn

Tato diplomová práce se týká mezinárodního obchodu s vínem se zaměřením na Čínu. Teoretická část popisuje vinařství z pohledu historie, od počátků až po období současné. Stručně se věnuje základní charakteristice vín, samotné výrobě, rozdělení dle cukernatosti a dalších faktorů. Dále se práce zaměřuje na popis pěstovaných odrůd a nejvýznamnějších vinařských oblastí a jejich postavení na světovém trhu s vínem. Volně navazuje charakteristika Čínské lidové republiky a její postavení ve světové ekonomice.

V praktické části je vyhodnocen mezinárodní trh s vínem ve vztahu k Číně. Mezinárodní trh je hodnocen na základě rozlohy vinic, velikosti produkce hroznů a vína a na základě jeho spotřeby. V samostatné kapitole o Číně jsou představeny hlavní vinařské oblasti, zdejší pěstované odrůdy, významní producenti vína a problematika exportu a importu vína. Dále je zmíněna problematika vstupu na čínský trh z pohledu daňového zatížení, ochrany duševních práv vlastnictví a hlavních příležitostí a hrozeb vstupu na tento trh. Budoucí vývoj je vyhodnocen na základě elementárních charakteristik časových řad, swot analýzy čínského trhu a ověření na začátku stanovených hypotéz.

Klíčová slova: Čína, víno, produkce, mezinárodní obchod, import, export.

Cíl práce

Hlavním cílem práce je zhodnocení současné situace na trhu s vínem na základě použité metodiky. Dalším cílem je zhodnocení vlivu Číny na tento trh a budoucí předpokládaný vývoj.

Dílčím cílem je ověřit a přijmout či odmítnout hypotézy, které byly zvoleny na začátku zpracovávání této diplomové práce:

- 1) Trh s vínem v Číně se bude i nadále rozvíjet a růst a ovlivňovat tedy logicky světový trh s vínem.
- 2) Obliba vína v Číně je jen krátkodobým módním hitem a vývoj bude stagnovat.

Dalším dílčím cílem je provést prognózu dalšího vývoje produkce vína v Číně na základě elementárních charakteristik časových řad.

Metodika

Při zpracování diplomové práce je čerpáno z literárních pramenů, internetových zdrojů, z odborných článků a publikací. V teoretické části je vymezen trh s vínem z pohledu tradičních a nových producentů, význam vinné révy jako komodity a přehled základních charakteristik vín a pěstovaných odrůd. Volně navazuje představení Čínské lidové republiky a její postavení ve světové ekonomice.

Druhá část – praktická analyzuje a komparuje trh s vínem z pohledu exportu a importu, z pohledu tradičních a nových producentů vína. Samotné vinařství v Číně je zevrubně popsáno od historie a vývoje pěstování vinné révy, přes pěstované odrůdy až po vývoj spotřeby a produkce. Pomocí spotřebitelských preferencí je popsáno chování čínské populace k vínu. Dále je zmíněna problematika exportu a importu a zohledněny další aspekty, důležité pro zhodnocení dané problematiky. V práci je použita metoda komparace a analyticko-syntetické metody. Pro ověření stanovených hypotéz je použita deduktivní metoda. Pomocí elementárních charakteristik časových řad jsou vypočteny trendové funkce, koeficienty determinace a predikce pro další roky. K výpočtům je použit program Microsoft Excel. Data jsou čerpána převážně z FAO a OIV.

Zhodnocení

Na začátku této diplomové práce byly stanoveny hypotézy:

- 1) Trh s vínem v Číně se bude i nadále rozvíjet a růst a ovlivňovat tedy logicky světový trh s vínem.
- 2) Obliba vína v Číně je jen krátkodobým boomem a bude stagnovat.

Na základě dostupných dat, odborných článků a vlastních zjištění během vypracovávání této práce lze říci, že hypotézu „*Trh s vínem v Číně se bude i nadále rozvíjet a růst a ovlivňovat tedy logicky světový trh s vínem*“ lze přijmout.

Mezi hlavní argumenty, které podporují přijetí dané hypotézy, patří např.: podpora vína ze strany čínské vlády, která má zájem na snižování spotřeby destilátů, podpora vinařství vládou v chudých provinciích za účelem zvýšení zaměstnanosti. Studie, podle které bude mít Čína ideální podmínky pro pěstování vína, dále je víno považováno za známku luxusu, dobrého sociálního postavení a je moderní ho pít zvláště mezi zvětšující se střední třídou, která pije víno jako výraz sociálního statutu.

V rozporu s danou hypotézou, tedy, že trh s vínem se nebude dále rozvíjet a růst a ovlivňovat tedy logicky světový trh s vínem, bylo jen malé množství argumentů. Některé z nich ukazovaly na možné zpomalení růstu produkce vína. Další na stále zvyšující se kvalitu čínských vín, které mohou ovlivnit import zahraničních vín do Číny.

Druhá hypotéza, která byla zvolena na začátku této diplomové práce: „*Obliba vína v Číně je jen krátkodobým boomem a bude stagnovat*“, se nepotvrdila. Hlavní důvod pro zamítnutí této hypotézy jsou investice do vinařského odvětví jako celku, a to ze strany čínské vlády, čínských vinařů a movitých investorů z Číny i ze zahraničí.

Závěr

Mezinárodní trh s vínem prodělává v současné době četné změny, zatímco podíl vinic v Evropě se snižuje, což je dáno především nařízením Evropské unie o zákazu zakládání nových vinic a proběhlém klučení za náhradu, v Asii se rozloha vinic zvyšuje. V roce 2000 byl podíl Asie na celkové rozloze vinic 19,4%, v roce 2013 se zvýšil na 24%. Samotná Čína zaujímá čtvrté místo s rozlohou 680 tisíc ha.

Z obrovské produkce hroznů, ve které má Čína vedoucí postavení na světě, je pouze 20% směřováno na výrobu vína, jehož produkce dosáhla v roce 2013 1,7 milionů tun. To znamená páté místo v porovnání s ostatními producenty a řadí to Čínu na úroveň Austrálie, Jihoafrické republiky nebo například Chile. Největšími producenty i nadále zůstávají tradičně Francie, Itálie, Španělsko.

Čína výrazně ovlivňuje trh s vínem vzrůstající spotřebou. I když je spotřeba vína na osobu za rok stále nízká a pohybuje se kolem 1, 4 l na osobu za rok, významný je procentuální nárůst. Od roku 2000 do roku 2012 se zvýšila v Číně konzumace vína o 67%.

Ačkoliv je historie vinařství v Číně stará více než 4000 let, počátky moderního vinařství se datují až kolem roku 1980. Důležitým mezníkem je rok 2000, kdy začal v Číně takzvaný vinařský boom. Čína je tedy, co se týče vína, mladý národ a u většiny konzumentů vína rozhoduje obal. Zatímco běžní Číňané z nižší třídy preferují především lokální víno, které je také nejlevnější, stále se zvyšující střední třída a vyšší třída se zaměřují na vína zahraniční. Vlastnictví vína omezené dostupností, kterému odpovídá i cena, je výrazem sociálního statutu.

Víno má zelenou i ze strany čínské vlády, která se tak snaží bojovat s vysokou spotřebou tvrdého alkoholu. Víno je se svým nižším obsahem alkoholu vhodnou alternativou. Stejně jako konzumace vína je ze strany vlády podporováno i další rozšiřování vinic, které

v zejména v chudších provinciích zvyšuje zaměstnanost. To dokládá příklad regionu Xinjiang. Původně chudá oblast se s pomocí investic a podpor pěstitelů přeměnila v současnosti na velmi důležitý region.

Pomocí časových řad a provedením základních statistických charakteristik byl spočítán možný budoucí vývoj v produkci hroznů a vína Číny, který orientačně potvrdil rostoucí trend. Dle stanovených hypotéz na začátku zpracovávání této diplomové práce byla přijata hypotéza „Trh s vínem v Číně se bude i nadále rozvíjet a růst a ovlivňovat tedy logicky světový trh s vínem“, kterou potvrdila dostupná data, studium odborných článků a dále vlastní zjištění během vypracování.

Možný vstup na čínský trh s vínem sebou nese výhody i nevýhody. Mezi hlavní výhody patří rostoucí ekonomika země, populace a zvláště střední třída, rostoucí obliba vína a jeho nezbytnost v obchodní sféře a při navazování obchodních kontaktů. Další výhodou je otevřenost společnosti k novým trendům ze západu, které ochotně následuje.

Na druhé straně musí být brána v potaz rizika vstupu, zejména daňové zatížení a problematika padělání. Nelze opomenout rozdílnou mentalitu, kulturní odlišnosti a jazykovou bariéru. K rozvoji čínského trhu v budoucnosti přispívá i odborné studie klimatických změn v souvislosti s pěstováním vinné révy, která předurčuje, že Čína bude mít do 30-ti let ideální podmínky pro pěstování vinné révy.

Vybrané bibliografické citace

ČESKO. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *MZV: Čína. Základní informace o teritoriu.* [online]. [cit. 2014-10-11]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asi/cina/index.html.

EIJKHOFF, P. *Wine in China - Its History and Contemporary Developments.* [online]. 2000 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: <http://www.eykhoff.nl/Wine%20in%20China.pdf>.

KUTTELVAŠER, Zdeněk. *Abeceda vína.* Praha : Radix, 2003. ISBN 80-86031-43-8.

Statistical report on world vitiviniculture. *International Organization of Vine and Wine.* [online]. 2013 [cit. 2014-08-07]. Dostupné z: <http://www.oiv.int/oiv/info/enstatsro?lang=en>.